

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem, ve věci

žalobce: **M. Š.**, bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,**
sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2018, č. j. MPSV-2018/67950-920,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. **Vymezení věci**

1. Žalobce brojil svou žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2018, č.j. MPSV-2018/67950-920 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a

potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajská pobočka v Jihlavě (dále jen správní orgán I. stupně) ze dne 14. 3. 2018, č.j. 1871/2018/TEL. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl žalobci postupem podle § 23, § 24 odst. 1 písm. f) a § 44 zák. č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen zákon o pomoci v hmotné nouzi) snížen příspěvek na živobytí z 3 410 Kč na 2 200 Kč měsíčně, a to ode dne 1. 3. 2018.

II. Žaloba

2. Žalobce zejména uvedl, že mu byla dávka státní sociální podpory, příspěvek na živobytí, v srpnu 2017 snížena z výše 3 410 Kč na 2 200 Kč, což měsíčně představuje rozdíl ve výši 1 210 Kč. Od srpna 2017 do sepsání tohoto návrhu na zahájení řízení dne 29. 5. 2018 uplynulo 10 měsíců. Za dobu 10 měsíců bylo žalobci vyplaceno o 12 100 Kč méně. Dávka státní sociální podpory tak byla snížena z těžko přijatelných 3 410 Kč na likvidačních 2 200 Kč. Snižování sociálních dávek je pak v rozhodnutí žalovaného odůvodněno toliko předpisem, aniž by byl brán zřetel na skutečný stav. Snižování sociálních dávek pak má za následek hladovění, izolaci a v podstatě domácí vězení. Vyplácení částky 3 410 Kč je pak v rozhodnutí žalovaného podmíněno vykonáváním nucených prací. Rovněž byl i snížen příspěvek na bydlení. Není tudíž zřejmé, kde vzít prostředky na otop na topnou sezónu. Následkem nízkých teplot je pak ohroženo zdraví. Zhoršování podmínek pro život, mučení hladem, odsouvání do bída a na okraj společnosti je pak společensky nebezpečným jevem majícím za následek radikalizaci a sklon k trestným činům. Žalobce pak zlepšení podmínek nežádá jenom pro sebe, ale i pro ostatní, kteří byli snížením dávek postiženi. Požaduje, aby zvýšením dávek sociální podpory byla přijata opatření pro vytvoření podmínek přijatelných pro život a ne pro mučení a pomalou smrt. Žalobce požaduje podmínky pro život bez tyranie a více svobody.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný ve svém vyjádření zejména uvedl, že žalobce pobírá opakovanou dávku pomoci v hmotné nouzi, a to příspěvek na živobytí od ledna 2016 na základě jeho žádosti ze dne 27. 1. 2016. Je svobodný, nemá žádnou vyživovací povinnost ani dietní omezení. Vlastní nemovitý majetek, a to ½ stavebního pozemku, zahrady a pole (druhou polovinu nemovitosti pak vlastní jeho sestra). Dále vlastní motorové vozidlo z roku 2000. Je i vlastníkem bytu na adrese Sedlejev 35 o podlahové ploše 120 m². Měsíčně hradí zálohu na elektřinu ve výši 760 Kč a na plyn ve výši 240 Kč. K vytápění pak užívá tuhá paliva (dřevo a uhlí). Od října roku 2015 je bez příjmu. Dne 9. 2. 2016 bylo provedeno sociální šetření v místě bydliště žalobce, dle kterého tento nemá finanční závazky, pobírá dávky státní sociální podpory, příspěvek na bydlení. Jeho výdaje jsou pak tvořeny náklady na bydlení, potraviny a benzín. Oznámením správního orgánu I. stupně ze dne 15. 2. 2018 byla žalobci přiznána dávka příspěvku na živobytí ve výši 3 410 Kč měsíčně od ledna 2016. Žalobce byl i poučen o změně zákona o pomoci v hmotné nouzi v tom směru, že pokud nesplní určité podmínky, pak mu bude částka na živobytí snížena na existenční minimum, tj. na částku 2 200 Kč měsíčně. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 23. 8. 2017 byl žalobci snížen příspěvek na živobytí z 3 410 Kč na 2 200 Kč měsíčně, a to od 1. 8. 2017, neboť v měsících únoru 2017 až červenci 2017 nevykonával žádnou z aktivit, která by bránila snížení částky živobytí na existenční minimum a ani nepatřil do skupiny osob, u nichž se aktivita nezkoumá. Jeho částka živobytí, tak v měsíci srpnu činila částku existenčního minima 2 200 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání a rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně pro nepřezkoumatelnost zrušeno a

věc byla vrácena správnímu orgánu I. stupně. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 9. 11. 2017 bylo rozhodnuto, že žalobci bude poskytován příspěvek na živobytí ve výši 2 200 Kč. Následně bylo rozhodnuto o změně způsobu vyplácení měsíční dávky, a to částečně poštovní poukázkou a částečně ve formě typizovaných poukázek na nákup zboží. Oznámením správního orgánu I. stupně ze dne 12. 2. 2018 byl žalobci zvýšen příspěvek na živobytí na částku 3 410 Kč s odůvodněním, že se dne 31. 1. 2018 zúčastnil skupinového poradenství v rámci aktivit uchazečů o zaměstnání a tím projevil snahu o zvýšení příjmu vlastní prací. Dne 15. 3. 2018 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým snížil žalobci příspěvek na živobytí z částky 3 410 Kč na částku 2 200 Kč měsíčně ode dne 1. 3. 2018. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Žalobce pobírá dlouhodobě od ledna 2016 příspěvek na živobytí (od ledna 2016 do července 2017 ve výši 3 410 Kč, od srpna 2017 do ledna 2018 ve výši 2 200 Kč, v měsíci únoru ve výši 3 410 Kč). Z důvodu projevené snahy zvýšit si příjem vlastní prací v podobě účasti na skupinovém poradenství v rámci aktivit uchazeče o zaměstnání činila jeho částka živobytí v měsíci lednu 3 410 Kč. Žalobce je ve věku 58 let, není osobou invalidní, je v evidenci Úřadu práce bez nároku na podporu v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci a v posuzované době 6 měsíců (od srpna 2017 do prosince 2017 a v únoru 2018) neměl žádný příjem z výdělečné činnosti, nevykonával veřejnou službu v rozsahu alespoň 20 hodin měsíčně, nevykonával veřejně prospěšné práce ani krátkodobé zaměstnání, nevyužíval služeb agentur práce, inzerce, nabídek výdělečné činnosti prostřednictvím internetu a korespondence se zaměstnavateli ani se prokazatelně nezúčastnil na projektech organizovaných krajskou pobočkou Úřadu práce. Skupinového poradenství se zúčastnil pouze v měsíci lednu 2018, a to konkrétně dne 31. 1. 2018. Rovněž nebyl v posuzovaném období práce neschopným dle § 3 odst. 1 písm. a) bod 9 zákona o pomoci v hmotné nouzi, nepobíral starobní důchod, není osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II-IV, tj. středně těžká až úplná závislost. V posuzované době tedy neprojevil žádnou z aktivit bránících snížení příspěvku na živobytí na existenční minimum 2 200 Kč dle § 24 odst. 1 písm. f) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Nebyl ani osobou, u které se dle § 3 odst. 1 písm. a) body 1-10, snaha si zvýšit příjem vlastní prací nezkoumá. Jeho částka živobytí proto v měsíci březnu 2018 činila 2 200 Kč.

4. Žalovaný dále uvedl, že příjem žalobce v rozhodném období měsíce února, stejně jako přiměřené náklady na bydlení činily 0 Kč. V posuzovaném případě byly tedy splněny zákonné předpoklady dle § 44 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi k tomu, aby byla snížena od března výše příspěvku z 3 410 Kč na 2 200 Kč. Žalobce byl rovněž poučen o změně zákona o pomoci v hmotné nouzi od 1. 2. 2017, tj. že je třeba prokazovat snahu zvýšit si příjem vlastní prací. Pokud nebude tato aktivita příjemcem dávky v hmotné nouzi prokázána, pak dojde ke snížení částky živobytí na existenční minimum. Na úhradu nákladů bydlení je pak určena další opakovaná dávka pomoci v hmotné nouzi (doplatek na bydlení). Rovněž má možnost požádat o jednorázovou dávku mimořádné okamžité pomoci. Žalobce má také možnost zúčastnit se aktivit u Úřadu práce, čímž dosáhne zvýšení částky živobytí z 2 200 Kč na 3 410 Kč měsíčně. Má i možnost si zvýšit příjem výdělečnou činností.

IV. Replika žalobce

5. Žalobce v replice zejména uvedl, že žalovaný mu nemá zájem pomoci a toliko schvaluje nucené práce a opatření proti němu. Žalobce netopí ani uhlím ani plynem, neboť pro tyto druhy topení nemá dostatek prostředků. Při topení je odkázán především na zbytky dřeva při těžbě. Dle žalovaného byla celá věc posouzena podle platných zákonů, avšak i tyto mohou způsobit větší bídu a strádání pro lidi v nouzi, kteří se často nemohou účinně bránit. Žalobce dále doplnil, že v roce 2014 byl firmou Bosch Diesel s.r.o. Jihlava svévolně vyhozen z práce. Od této doby jej už žádná firma nechce zaměstnat, a to přestože projevuje zájem, má odpovídající kvalifikaci a mnohé firmy mají potíže se sháněním zaměstnanců. Žalobce již v roce 2014 podal žalobu na neplatnost výpovědi, avšak řízení nebylo dosud pravomocně rozhodnuto.

V. Jednání před soudem

6. Žalobce při jednání především odkázal na obsah žaloby a repliky.

7. Žalovaný se z nařízeného jednání omluvil.

VI. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud předně k věci uvádí, že žalobce požádal o ustanovení právního zástupce. Rozhodnutím zdejšího soudu ze dne 22. 8. 2019, č.j. 32 A 31/2018-33 byla jeho žádost zamítnuta a jeho kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí byla rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10. 2019, č.j. 1 As 351/2019-13 zamítnuta.

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

10. Soud k věci uvádí, že předmětem jeho posouzení je příspěvek na živobytí, resp., jeho snížení z částky 3 410 Kč na částku 2 200 Kč měsíčně, a to od 1. 3. 2018.

11. Podle § 24 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi *částka živobytí osoby činí*

a) u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let částku životního minima, popřípadě zvýšenou podle § 29,

b) u osoby, která není uvedena v písmenu a) a která je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a v posledních 6 kalendářních měsících před podáním žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi jí byl skončen základní pracovněprávní vztah z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jí vykonávané práci zvlášť hrubým způsobem⁶¹⁾ nebo s ní byl skončen jiný pracovní vztah z obdobného důvodu, částku existenčního minima; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 28 a § 30 této osobě nenáleží,

c) u osoby, která není uvedena v písmenu a) a dluží na výživném pro nezletilé dítě částku vyšší než trojnásobek měsíční splátky stanovené rozhodnutím soudu, nebo vyšší než částku, která by připadala na 3 měsíce, je-li plnění vyživovací povinnosti stanoveno jiným způsobem, částku existenčního minima, nejde-li o osobu, které vznikl dluh na výživném až po podání žádosti o

příspěvek na živobytí a která z důvodu nedostatečného příjmu podala soudu návrh na zrušení nebo snížení výživného; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 28 a § 30 této osobě nenáleží,

d) u osoby, které je poskytována zdravotní péče ve zdravotnickém zařízení po celý kalendářní měsíc, s výjimkou osoby uvedené v písmenu a), částku existenčního minima; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 28 a § 30 této osobě nenáleží,

e) u osoby, která vykonávala veřejnou službu v rozsahu alespoň 30 hodin v kalendářním měsíci, částku existenčního minima zvýšenou o polovinu rozdílu mezi životním minimem jednotlivce a existenčním minimem, popřípadě zvýšenou o částky uvedené v § 25 až 30,

f) u osoby, která pobírá příspěvek na živobytí déle než 6 kalendářních měsíců, částku existenčního minima; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 28 této osobě nenáleží. Toto ustanovení se nevztahuje na osobu, u které se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací (§ 11 odst. 3), osobu s nárokem na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, osobu prokazatelně se účastnící na projektech organizovaných krajskou pobočkou Úřadu práce, osobu, která je výdělečně činná, osobu, která je invalidní ve druhém stupni, a osobu, která vykonává veřejnou službu v rozsahu alespoň 20 hodin v kalendářním měsíci,

12. Soud k věci uvádí, že při stanovení výše živobytí je výchozí minimální hranicí částka existenčního minima, v současné době stanovena ve výši 2 200 Kč. Částka existenčního minima může být navýšena jako ocenění snahy o zvýšení příjmu vlastním přičiněním podle § 25 (vlastní práce) podle § 26 (využití majetku) a § 27 zákon o pomoci v hmotné nouzi (řádně uplatnění nároků a pohledávek) až do výše životního minima. Maximální výše životního minima je stanovena pro jednotlivce ve výši 3 410 Kč. Žalobce pobíral příspěvek na živobytí déle než 6 měsíců, a tudíž je osobou spadající pod kategorii písm. f) a nelze u něj zvýšit částku živobytí dle § 25 až 28 (hodnocení možnosti zvýšení příjmu u nezletilých dětí) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Žalobce pak v posuzovaném období nebyl osobou s nárokem na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, osobou prokazatelně se účastnící na projektech organizovaných krajskou pobočkou Úřadu práce, osobou, která je výdělečně činná, osobou, která je invalidní ve druhém stupni, a osobou, která vykonává veřejnou službu v rozsahu alespoň 20 hodin v kalendářním měsíci. Z toho plyne, že žalobci v souladu se zákonnou úpravou náležela v posuzovaném období toliko částka existenčního minima ve výši 2 200 Kč, neboť nespadal do kategorie shora uvedených osob, na které by § 24 odst. 1 písm. f) zákona o pomoci v hmotné nouzi nedopadalo. Žalobce tedy ani nevyužil možnosti účasti na projektech organizovaných Úřadem práce a nebyl ani osobou výdělečně činnou. Žalovaný proto postupoval správně, pokud žalobci přiznal příspěvek na živobytí ve výši 2 200 Kč. Žalobce má rovněž za účelem vyřešení své tíživé životní situace možnost požádat o další typy dávek, a to doplatek na bydlení, případně využít i dávku mimořádné okamžité pomoci. S ohledem na výše uvedené nezbylo soudu, než žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

VII. Náhrada nákladů řízení

13. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nelze náhradu nákladů řízení

přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. a ani jejich náhradu nepožadoval (výrok II. tohoto rozsudku).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. června 2020

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.